FIATALOK FÓRUMA

Senkit sem lehet kihagyni

A nagy elődök nyomdokán haladnak, hősök emlékeit, a munkásmozgalom, az egykori pártélet dokumentumait keresik, kutatják hónapok óta a magyar úttörők, kisdobosok. A vörös zászló hőseinek útján mozgalom a piros és kék nyakkendős gyerekek romantikus hevületű országos sorakozója a párt, a kommunista eszmények köszöntésére. Első akciójuk neve is ez: „Köszöntjük a pártot". Jelmondatuk a népszerű indulóból vett idézet: „A párttal, a néppel egy az útunk" — sohasem volt aktuálisabb, mint éppen ezekben a napokban, amikor úttörőifjúságunk talán még feszesebben, még nagyobb odaadással és lelkesedéssel sereglik az ország vezető ereje, a IX. kongresszusára készülő Magyar Szocialista Munkáspárt mellé.

A szegedi úttörők is napról napra jelét, példáját adják a készülődésnek. A párt megyei értekezletét a mozgalom szebbnél szebb jelentkezési emlékeivel köszöntötték. Az őrsök, rajok, csapatok tettekkel tanúsítják, milyen mélyen él szívükben a párt iránti szeretet, a szocialista jövőbe vetett bizalom.

Napokon át hangos volt Szegeden, az egykori Kálvária, ma Úttörő tér: a móravárosi iskola 2127-es számú II. Rákóczi Ferenc csapatának kétszázötven úttörője ásott, kapált, hordta a köveket — készítette elő a teret a további munkára, s persze arra, hogy jövőre már saját birodalmukká, játszóhelyükké váljék. A felső tagozat minden raja részt vett a munkában, négy délelőttön mintegy ezer óra társadalmi munkát végeztek.

A kis Horváth Árpi

Az öreg iskola fiatal vezérkara: Takó Tivadar igazgató, Kiss Antal testnevelő tanár, s a főparancsnok, Veres Mihály úttörő-csapatvezető fiúkat, lányokat egyaránt beosztott a munkára. A sértődés veszélye nélkül nem is lehetett volna senkit kihagyni. A fiúk nehezebb, a lányok könnyebb munkát kaptak. A leglelkésebbeket föl sem lehet sorolni. A V/A-s Kovács Zoli és Vidics Gyuri, a hatodikos Faragó Laci, a hetedikesek közül Rácz Zoli, Csizmadia Viktor, Rácz Erika, Szalma Rózsa dolgozott talán legodaadóbban. S a két elválaszthatatlan barát, a hosszú őrsvezető, Molnár Pali, s a derekáig érő Horváth Árpi a munkában is szerencsésen kiegészítették egymást. A VIII/A-s Pulya Géza és Miskur Józsi sem maradt el mögöttük, sőt meg lehet dicsérni a hetedikes Sisák Jenőt és Nagy Imrét is, akiknél bizony év közben, a tanulásban sem ártana hasonló lendület.

A VIII/A-s Pulya Géza

Míg a móravárosiak napról napra várják, mikor következik a térrendezés többi, befejező mozzanata, Újszegeden, a Rózsa Ferenc sugárúti iskola Radnóti Miklós csapata az I. kerületi tanács és az újszegedi népfrontbizottságok évek óta dédelgetett tervét készül megvalósítani. A Kállai ligetet, az egykori illegális találkozóhelyet, a régi május elsejék sok szép és számos szomorú emlékének színhelyét ifjúsági kirándulóhellyé akarják formálni.

— Itt valamikor valóban személyesen jártak a vörös zászló hősei — mondja Kóczián József csapatvezető, aki a nagy terv egyik lelkes híve, Mison Gusztáv elvtárssal, az I. kerületi tanács elnökével, Kiss Jenővel, az újszegedi népfronttitkárral, Nitsinger Gyula elvtárssal, az újszegedi párttitkárral együtt. A végrehajtáshoz a többi újszegedi iskola is segítséget ad.

Hamarosan megkezdődik a munka.

Fejér Dénes

Vér!... Vér!...

Az ásotthalmi művelődési otthonban reggel 7 órakor már felszerelve várakozott az állomás, csípősen égett a lakk a kályhacsöveken. Negyed 8-kor megjelent az első vendég, Varga István, az ásotthalmi Aranykalász Tsz agronómusa. Sietve, mert a vetés befejezés előtt áll... Ő negyedszer ad vért, értetlenkedve a többieken, félnek, hogy fáj. Aztán a szomszédból átszaladt a fodrásznő, Gyömbér Péterné, egy fiatalember, Franczia Jenő, a térképészeti hivataltól.

Szívesen

A Dél-alföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet ásotthalmi központi műhelyéből mindjárt 15-en jöttek, Dobák Sándor gépcsoportvezetővel az élen. Ő 52-ben adott először vért, ekkor hallotta a Dunántúlon: a vér fontos életmentő.

Fejkendős nénikék sorakoznak, ritkábban, mint a férfiak. Bátorság, erőnlét kérdése ez? Van, aki a pénzes adást firtatja, de Bozóki néni visszaretten:

— Szívesen adom, biztos nagyon kell valakinek. Pénzért? Nem. Azt nem. Furcsa az.

Iskolások érkeznek a mezőgazdasági szakiskolából, harmincan. Félszegen topognak, s hősiesen tartják a nővérkék tűi alá karjukat. Aztán hencegnek. Nem is fájt.

Sorra

Sorakoznak az üvegek, telnek a ládák. A sör meg fogy, meg a szalámi, fekete, s a citromos tea előital, amiből Anna és Mária néni sok kanállal mertek már, mert Ásotthalom csak az első állomás volt. Deszk, Baks, Pusztamérges, Mórahalom, s a többi község a járásban mind sorra kerül.

És mégis kevés a vér. Hiszen egy-egy községből, ha 25—30 liter összegyűlik, az ragyogó eredménynek számít.

— 1965-ben Szegeden 3840 liter vért használtak fel — tájékoztat dr. Gál György adjunktus, a szegedi Véradó Állomás vezetője. — Ennek 24 százalékát a katonaság, 33 százalékát az üzemek, 33 százalékát a falvak adták, s 10 százalékát az egészségügyi intézetek. Ha a lakosságot figyeljük, Szegednek és a járásnak 50—50 százaléknak kellene lenni. De hát hol vagyunk ettől? Sajnos még a saját szükségleteinket is nehezen tudjuk ellátni.

— Mi az oka ennek? Érdektelenség, félelem?

— A falvakban szétszóródnak az emberek, nagy a tanyavilág. Aztán többségük eljár, bejár a városba dolgozni. Azt se otthon, se itt nem találják. Talán sokat tehetnének egészségügyi propaganda felvilágosítással. Ha visszatérő esemény ez a faluban, hozzászoknak az emberek. Úgyis ősszel, télen, kora tavasszal megyünk, amikor jobban ráérnek.

Nélküle nem!

Gál adjunktus iratokat, statisztikát tesz az asztalra. — Itt van például Dorozsma, Pusztaszer, Pusztamérges, ahol lehetett eredményt elérni. Az utóbbi helyen most 190-en adtak vért. Itt a véradók az átlagos 10 százalékot messze felülmúlják.

— A megyében a mi körzetünkben kell a legtöbb vér. Makó, Szentes, Vásárhely jobban ellátott, kevesebb is az igény, de Szegeden a kórházak, klinikák enélkül nem létezhetnek.

Jakab Ágnes

Pályaválasztás játékból

Írta, írta a versezetet Hegyi Edit, a Zrínyi Ilona általános iskola nyolcadikosa, de a kilencedik sornál mégis csak félbemaradt. Hogy miért? Mert az idő könyörtelenül száll, különösen, amikor három perc alatt kell verset faragni egy vetélkedő döntőjében.

Izgalomban

Ez az epizód is tükrözi annak a pályaválasztási vetélkedőnek az izgalmát, amelyet a KISZ Szeged városi bizottsága és a Szeged m. j. városi tanács munkaügyi osztálya rendezett néhány napja a Juhász Gyula Művelődési Otthonban az úttörőknek. Az ország első ilyen jellegű versengésében minden szegedi iskolát egy-egy úttörő képviselt, de a 24 versenyzőn kívül iskolánként még egy-egy tíztagú „fejtörő-brigád" is felkészült a anyagból, hogy ha arra alkalom kínálkozik, pontot szerezzen.

Több mint kétszázötvenen töltötték meg a széksorokat, amikor dr. Földi Gábor, a városi KISZ-bizottság titkára elmondta menyitó szavait. Az első forduló 24 résztvevője megilletődve helyezkedett el a táblák előtt.

Nem lehet csodálni a gyerekek izgalmát, drukkolását. A csábító nyeremények szintén jelen voltak a teremben, három és félezer forint értékű ajándék kínálta magát biztatóan: fényképezőgép és nylonköpeny, gumimatrac és táska, nagy torta és óriás perec, megy egy sereg édesség várakozott sorára.

Ki az ügyesebb?

Salamon István, a 624-es számú iparitanuló-iskola igazgatóhelyettese irányította, vezette a játékot, melynek szinte minden jelenlevő tevékeny részese volt. Izgett, mozgott, suttogott, zajongott a gyerekközönség, s akár tudta a választ az épp soron levő, akár nem, egyszerre legalább száz kéz integetett a széksorokból: „Én! Én!". S nem egyszer úgy vágták a helyes adatokat, feleleteket, mintha nem is általános iskolai tanulók, hanem jól informált statisztikusok versenyeznének itt. Derültség kísérte a szakmai gyakorlatokat, amikor egy-egy szakma jellegzetes mozdulatait kellett bemutatni. Volt, aki mesteri hozzáértést árult el, és persze olyan is akadt, aki a szakképzettség hiányosságait, nem pedig erényeit mutatta be.

A legzajosabb tetszés, nevetés természetesen az ügyességi számokat kísérte. Kezdetben volt a bambiivás, azon még nem olyan nehéz túljutni. A második forduló azonban — ebbe tizenketten kerültek be — nemcsak a kérdésekkel okozott több gondot, az ügyességi feladat is nehezebb lett. Luftballonfúvás; ez alapjában véve érdekes játék, viszont a szétpukkanásig fújni jó tüdő kell, a pukkanást kivárni pedig jó idegek. A szegény kis Sári Klára, a béketelepi iskola úttörője bizony hiába próbálkozott. Hasztalan fújta hatalmasra a színes gömböt, az csak nőni igyekezett egyre, mintha nagyobb akarna lenni az apróbb versenyzőnél. Súgták neki, hogy csípje vagy nyomja meg, már mindenki drukkolt érte, de végül csak eltelt az idő és a makacs luftballon győztesen hagyta el a száját.

Válaszok mesterfokon

A döntőben már csak négy úttörő vett részt, három fiú és egy lány. Itt már igazán mesterfokon kellett tudni a válaszokat. „Milyen szakmai képzés van Szegeden a szakközépiskolai rendszerben? Sorolj fel ezekből legalább két szakmát! 1960 óta milyen új üzemek létesítéséről tudsz Szegeden? Mi a véleményed, körülbelül hány építőipari jellegű szakma van? Sorolj fel legalább tíz szakmát!" Ilyeneket „kérdezett" a boríték, s gyűlt, vagy veszett a pont, kinek hogy volt szerencséje. Időközben a felszólalások révén jó páran közelebb jutottak az áhított nyereményekhez a közönség köréből is, s mind érdekesebbé vált a verseny.

A harmadik fordulóban is volt ügyességi feladat, mégpedig „művészi" fokon: egy kiválasztott szakmáról kellett verset írni. Három perc persze arra is kevés, hogy a múzsa homlokon csókolja a pionír poétát, de úgy látszik, a döntő résztvevői erősek voltak ihlet dolgában. Erről tanúskodnak soraik, melyek egy-egy szakma dicséretét zengik, helyenként jól összecsengő rímekkel. Rácz Béla például a pék szakmára szavaz: szép pirosra szeretné sütni a kenyeret, hogy minden ember szeresse érte. S ez a gondolat: munkánk által szerezni becsületet, méltó is egy nyolcadikos úttörőhöz, jövendőbeli KISZ-taghoz.

Kitűnő eligazítás

Az első helyet, s a vele járó 500 forintos karórát végül is Vesmás Péter, a Madách utcai állami ált. iskola diákja szerezte meg. A Zrínyi Ilona általános iskola tanulója, Hegyi Edit második lett, s ennek fejében egy 400 forintos órával és töltőtollal gazdagodott. Rácz Béla és Nemecz György, a petőfitelepi I-es számú, illetve a Dózsa György általános iskola tanulói a harmadik és a negyedik helyen osztoztak, s egy-egy fényképezőgéppel vígasztalódtak.

Az első és a második díjat a KISZ Csongrád megyei és Szeged városi bizottsága, a fényképezőgépeket a 600-as és 624-es iparitanuló-intézet ajándékozta a gyerekeknek. A négy első helyezett az egyéni jutalmakon kívül még egy-egy futball-labdát is kapott iskolájuk részére. A többi jutalomtárgyon pedig — ezeket nagyrészt a szegedi üzemek, vállalatok ajándékozták a vetélkedő résztvevőinek — a versenyen kívül indulók osztoztak.

Ezzel véget is ért az izgalmakban, ajándékokban és derűben egyaránt bővelkedő pályaválasztási „Ki mit tud?". Vagy mégsem? Hiszen hátra van még egy negyedik forduló; a gyerekek az új ismereteket, híreket bizonyára sokáig tárgyalják majd egymás között. Sokáig, egészen addig, amíg a „Mi legyek, ha nagy leszek?" kérdése el nem dől.

A választ egy ilyen mindennél fontosabb kérdésre nem könnyű megfogalmazni. De bizonyos, hogy a hivatásválasztáshoz valamennyiüknek kitűnő eligazítást adott ez a vetélkedő. Most már a nyolcadikosokon a sor, hogy az életben, a választott szakmában is mindannyian nyertesek legyenek.

Simai Mihály

Krónikások

Talán a Gida őrs krónikája a „legkrónikásabb" a csapatban. Első pillantásra ugyan alig különbözik a többitől, de ha valaki figyelmesen olvas...

A „gidák" természetesen lányok, a VII/C osztály lányőrse az 5149-es számú Mező Imre úttörőcsapatban. A krónika afféle újmódi kőtábla, iskolai füzet nagyságú fehér kartonlapból áll, s rajtuk foglalkozásonként a gidagondolatok, az őrsi krónikás Rádi Ibi kalligráfikus művei. Rövid, de hű krónikái az őrsi közösségek élményeinek. Például ilyenképpen: „Őrsvezetőnk (Kató Éva) röviden ismertette Lenin életét. Az őrs tagjai még ehhez hozzátették, amit hallottak róla. Ezután mindenki elmondotta..." stb.

De van itt Lenin őrs is a hetedikes őrsök között. Ők fiúk, a VII/A fiai, szám szerint tizenhárman, csak éppen az őrsvezető lány: Csipak Klári. „Névadónk, Lenin a forradalmi élet kiemelkedő harcosa" — írta az őrsi krónikás Juhász Gabi a krónikatáblára. S emellett egy kedves kép: Lenin, körülötte gyerekek. A kép szomszédságában pedig egy rajz, ez már a krónikás műve: zöldellő fa alatt őrsi gyűlés. Körben ülnek a fiúk, mintha még fel is lehetne ismerni Újhelyi Pistát, Magyar Zolit, vagy Csányi Lacit, és középen egy lány. Persze az őrsvezető az, Klári. A szomszéd képről pedig Lenin mosolya mintha ezt a gyerekcsoportot is besugározná.

Az V/A-s Vadvirágok krónikása, Szakács Ildikó így fogalmazta az őrsi foglalkozás tartalmát: „Lenin élete, munkássága, hősiessége, megismerése..." S a továbbiakban idézi Romain Rolland szavait Leninről: „Az ő álma a tett".

Minden krónikalapról Lenin egyszerű alakja, okos szeme néz a gyerekekre.

F. D.

Ki a felelős?

Pályázatunk 9. fordulójára számos olvasónk küldött be megfejtést, amelyek között 25 helyes választ találtunk. A helyes megfejtés a következő: a balesetért a személygépkocsi vezetőjét terheli a felelősség, mert megsértette a KRESZ 55. § 1. bek. 6. pontja 2. szakaszában foglaltakat; vagyis egyenrangú útkereszteződésben annak a járműnek, amely jobb kéz felől érkezik — függetlenül attól, hogy milyen irányban kíván tovább haladni — áthaladási elsőbbsége van.

Az áthaladás sorrendje tehát ezek szerint: tehergépkocsi, lovas kocsi és személygépkocsi volt.

Sorsolással a következő olvasóink nyertek könyvjutalmat: *Rea* Ágoston, Szeged, Vág utca 7., *Vereb* Mihály Tápé, Úttörő utca 3., és *Kerekes* Vilmos, Sándorfalva, Ady Endre utca 27. A könyveket postán küldjük el a nyerteseknek.

10. FELADVÁNY

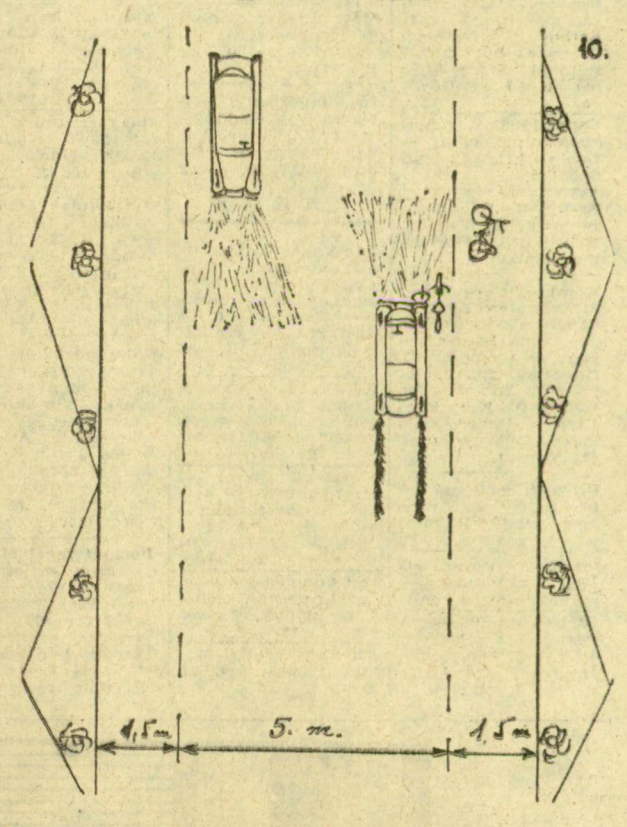

Lakott területen kívüli útszakaszon az esti órákban egymással szemben közlekedik két személygépkocsi. Egymást megközelítve kölcsönösen tompították fényszóróik erejét. A képen látható személygépkocsi vezetője későn vette észre az előtte haladó kivilágítatlan kerékpárt toló személyt, akit fékezés közben elütött. A kerékpáros súlyos sérülést szenvedett. Ki a felelős a bekövetkezett balesetért? Ki, milyen KRESZ-szabályt sértett meg?

A megfejtéseket szerkesztőségünk címére (Szeged, Magyar Tanácsköztársaság útja 10.) kell beküldeni. A borítékra, vagy levelezőlapra kérjük ráírni „Ki a felelős?". Beküldési határidő: november 30.

A helyes megfejtést küldő olvasóink között továbbra is három értékes könyvet sorsolunk ki.